

POSUDEK VEDOUČÍHO DIPLOMOVÉ PRÁCE

Název práce: **Rizikové faktory kardiovaskulárních onemocnění na základě longitudinální studie SHARE**

Autor práce: Michaela Zajíčková

1. Obsah práce

Cíle, výzkumné otázky, hypotézy (*přiměřenost cílů, geografický charakter a relevance cílů, teoretické podložení hypotéz aj.*)

V Česku byla na počátku devadesátých let jedna z nejvyšších úrovní úmrtností na kardiovaskulární onemocnění. Od té doby došlo k podstatnému zlepšení zdravotního stavu české populace; přesto úroveň nemocnosti a úmrtnosti na tato onemocnění zůstávají podstatně vyšší než v zemích západní Evropy. Cílem předložené diplomové práce je analýza rizikových faktorů kardiovaskulárních onemocnění ve vybraných evropských zemích a v Česku. Vzhledem k závažnosti a četnosti výskytu kardiovaskulárních onemocnění lze jistě ocenit výběr tématu DP.

Práce má celkem 106 stran, 15 tabulek a 9 obrázků, má logickou strukturu. V úvodu je téma práce zasazeno do širšího kontextu, jsou zde představeny cíle práce a výzkumné otázky. Následuje teoretická část, v níž je druhá kapitola věnována Framinghamské studii, okolnostem jejího vzniku a výsledkům relevantním pro účely diplomové práce. V následující části jsou popsány základní skupiny kardiovaskulárních onemocnění a jejich dosud známé rizikové faktory, spojené se životním stylem. Kapitola pátá je věnována prevenci kardiovaskulárních onemocnění ve světě a v Česku. Jsou zde zmíněny preventivní programy WHO a projekt SCORE. V šesté kapitole je vhodně popsána teorie epidemiologického přechodu Abdela Omrana a navazující koncepty se zaměřením na kardiovaskulární revoluci. Ve stěžejní části diplomové práce (kapitola 7) jsou analyzována individuální data z projektu SHARE.

Práce s literaturou (*teoretické ukotvení práce, diskuse a kritické zhodnocení literatury aj.*)

V Přehledu literatury je uvedeno přes sto použitých zdrojů, některé však bohužel vícekrát, např. str. 97 (Aschermann, Linhart, 2010). Byť je velmi vhodně zařazena přehledová část o historii Framinghamské studie a dalších epidemiologicky zaměřených studií, přesto část práce věnované práci s literaturou považuji za slabší. Zásadní práce z oblasti nerovností ve zdraví Black Report(1980) od sira Douglase Blacka a kol. je v práci zcela chybně přeložena jako Černá studie (str. 35)!!! Práce rovněž obsahuje řadu citačních chyb, bohužel např. na str. 36 je chybně i jméno prof. Marmota, světové kapacity studia sociálních nerovností ve zdraví či uvedení pouze prvního jména z kolektivu celkem šesti spoluautorů (Psaltopoulou, Hatzis, Papageorgiou, Androulakis, Briasoulis a Tousoulis, 2017), str. 36 a str. 104. V kap. „Použitá literatura a zdroje“ bývá zvykem u zahraničních autorů uvádět místo zkratky kol. zkratku „et al“.

Gramatika - Opakující se špatné psaní 6. vlny studie SHARE - bez uvedení tečky za řadovou číslovkou (např. str. 49 zde 2x), chybně shoda podmětu s přísudkem – např. země se zúčastnily je uvedeno s i (str. 52).

Metodika práce (*vhodnost aplikovaných metod, kvalita a vhodnost použitých dat aj.*)

Metodika užitá pro zpracování dat ze studie SHARE je odpovídající. Převzatá a dále využívaná data jsou přehledně popsána v tabulkách zaměřených na prevalenci infarktu (celkem 68 057 respondentů projektu SHARE za evropské země a celkem 4 804 respondentů z Česka). Převzatý soubor individuálních dat studie SHARE lze považovat za velmi vhodný zdroj dat pro sociálně epidemiologický výzkum.

Základním analyzovaným onemocněním byl infarkt myokardu, v základní přehledové (a převzaté od M. Lustigové) tabulce kardiovaskulárních onemocnění (str. 23) mi chybí detailní zaměření na skupinu onemocnění I20-I25 Ischemické nemoci srdeční, kde např. AIM je dg. I21 atd. Rizikové faktory onemocnění jsou vhodně rozděleny do dvou skupin, na ovlivnitelné (modifikovatelné) a neovlivnitelné (nemodifikovatelné).

Analytická část práce (*správnost a interpretace výsledků, detailnost, struktura a provázanost analýzy*)

Pomocí metody binární logistické regrese byla analyzována vícenásobná souvislost mezi sociálními determinanty a prevalencí infarktu u respondentů studie SHARE ve vybraných evropských zemích a v Česku ve věkově specifické skupině 50 a více let. Celkem byly vypočítány 4 modely pro soubor respondentů z evropských zemí a obdobně 4 modely pro soubor respondentů z Česka (zde za nevhodné považuji stejný název dvou podkapitol (7.2.2. Logistická regrese a 7.3.1. také Logistická regrese).

Prevalence infarktu ve věkové skupině 85 let a více je chybně vypočítána, u mužů má mít hodnotu 25 %, nikoliv 10,6 % - viz obr. 8 a tab. 3.

Závěry práce (*odpovědi na výzkumné otázky, zasazení závěrů do širšího kontextu výzkumu aj.*)

Závěry práce jsou postaveny na diskusi stanovených výzkumných otázek. V závěru práce nechybí náznak doporučení pro další výzkum a upozornění na možná úskalí.

2. Formální náležitosti práce (zatrhněte Vaši volbu)

Formální úprava: výborná / velmi dobrá / dobrá / nevyhovující

Stylistická úroveň: výborná / velmi dobrá / dobrá / nevyhovující

Citační úroveň: výborná / velmi dobrá / dobrá / nevyhovující

3. Souhrn

Celkové zhodnocení práce (*vč. přístupu studenta, přínosů práce, provázanosti teoretické a analytické části aj.*)

Autorka předložené práce si vybrala a zpracovala téma vysoce aktuální. Pracovala s převzatými, kvalitními daty, které analyzovala za využití pokročilejších statistických technik (logistické regrese za využití SW SPSS). Autorka prokázala zpracovanou diplomovou prací schopnost orientace v odborné literatuře a schopnost samostatné práce na vyčtené téma, včetně znalosti širšího kontextu sociální epidemiologie.

Předloženou práci **doporučuji** k obhajobě.

Datum:

Autor posudku: Prof. RNDr. Dagmar Dzúrová, CSc.

Podpis: